



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

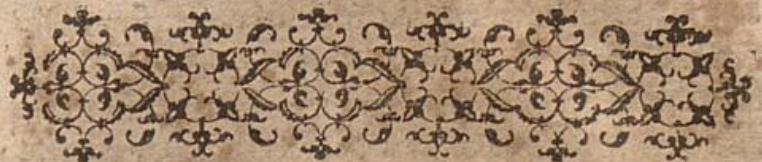
Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

An Ideae sint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918



STEPHANI THEVPOLI,

BENEDICTI F.P.A-

TRITII VENETI,

ACADEMICARVM

Contemplationum,

LIBER TERTIVS.

DE IDEIS.

An Ideæ sint.

CAP. I.

DLACITA Academicorum eō
accuratiūs consideranda sunt,
quō sunt de rebus maioris vir-
tutis, & frequentiūs à Peripate-
ticorum principe damnantur,
& reniciuntur: eminētissimæ virtutis sunt Ideæ,
& frequenter ab Aristot. variis argumentis re-
iiciuntur: propterea iurè accurate sunt per-
pendendæ: vbi enim inter Aristotelem, & Pla-
tonem est controversia; difficile est veritatem
conspicere. De Ideis primò considerandum
occurrit, an sint. Academicī eas apprimē ne-
cessarias ostendunt: Peripatetici easdem par-
cipiendunt, & negligunt; sed lēques prōculdu-

F

bio sunt Peripateticorum instantiae, firmissima sunt fundamenta Platonis à nostris Theologis magna ex parte commendata: Propter ea Platonii assentiendum céso. Nam si ad dependentiam mundi ab opifice conuertimur, inuenimus, non posse primam mentem mundi iure nuncupari parentem & artificem nisi ordinis mundi, & cōtentorū in eo, in se prius cōtineat Ideas. dicimus artificem temerem, & à casu operari; dum cōficiendi operis rationem, rectamque rationem non possideat; quod primus opifex temerem, & à casu mundum producat, nemō compos mentis asserere audet; Ideas itaque in se continet: & præsertim, quia suo esse facit omnia; non autem suo esse omnia faceret, nisi in suo esse omnia essent. Insuper si considerabimus opificis mundi cognitionem, id ipsum confitebimur: nam de ratione mentis est, ut cognoscatur, & operetur cum cognitione; mens prima, cum sola absolute sit mens, sola absolute omnia cognoscit, & per cognitionem operatur: Afferere, quod solū cognoscatur in eminentia, & non distincte, ut aiunt Peripatetici; est idem, ac si diceremus, pictorem formare canem, cognoscendo cœlum; vel artificem producere ferrum, cognoscendo aurum: quod minimum dicendum est. Prætereà si attinentia ad propriè sumptā prouidentiam consideramus, percipiē necessitatē Idearū. Nā primi principis maximē p̄pria est prouidētia: non seruat prouidētia exquisita, exacta, & distincta, si-

ne

nec exacta & distincta cognitione rerū curādārū: nec huiusmodi cognitio distincta in prima mente sine Ideis seruari potest: debent itaque dari Ideæ. Quæ etiam lucidissimè refulgent, dum consideramus in principio ordinis debere ordinem refulgere, in mundo intelligibili debere sensibilia contineri: ante formas impuras, & fluentes, debere sinceram, & stabilem formam inueniri: sine quibus, nec mundi nexus, nec partium eius ascensus, & descensus, nec rerū simplex natura rectè seruari potest. Inter ea etiam, quæ apud nos versantur, Ideas nobis confirmant certa semina rerum, ex distinctis rationibus, Ideisque proficiscentia: & ea præsertim, quæ ad nostram scientiam, & ad diuersitatem nostræ cognitionis, nempe intelligentiæ, & opinionis pertinent: in quibus explicandis accuratissimè versantur Academicæ. Colligamus itaque dari Ideas, & à Philosopho rectè sentiente concedendas esse.

Inuentores Idearum.

CAP. II.

 Ensunt nonnulli Platoneum fuisse Idearum inuentorem; propterea ab auctore eis nomen tribuentes, Ideas Platonicas appellant: at qui ita sentiunt, Platonis, & veritati aduersantur. Platonis primò, quoniam in Sophista inuentū Idearū non suum affirmat, sed virorum, qui sapientia & pietate præstiterunt; & pro inuisibili essentia pugnarunt: & iure sapientia, & pietate pre-

F 2